

Workshop om klimaprofiler

30/10/2019

Dokumentasjon fra samlingen

Arr: Norsk klimaservicesenter (KSS) & KS

Rammeprogram

Kl	Hva
0930	Åpent lokale – m kaffe/te og litt å bite i
1000	Velkommen
	Pålogging
	Lokale eksempler
	Introduksjon til klimaprofilene
1100	Beinstrekk
1110	Problemstilling 1: Hvordan forstås og brukes informasjonen i klimaprofilene?
	IGP – med notater på padlet
1200	Lunsj
1240	Problemstilling 2: Hva slags informasjon mangler i klimaprofilene?
	IGP – med notater på padlet
	Beinstrekk
1340	Problemstilling 3: I hvilket format ønskes klimainformasjon?
	IGP – med notater på padlet
	Beinstrekk m næring
1440	Problemstilling 4: Er det behov for en støttefunksjon rundt klimaprofilene?
	IGP – med hovedfokus på plenumssamtalen
1510	Hva har vi hørt – hva tenker vi nå? Mdir // DSB // KSS // KS
1530	Hvor går veien videre?
1540	Avsluttende åpen plenumssamtale
1600	Takk for i dag!

1) Hvordan forstås og brukes klimaprofilene

Fra gruppediskusjoner:

Er klimaprofilen detaljert nok for kommunene? Det er stor forskjell mellom kommunene hvordan klimapåslag nyttes inn i planbestemmelser. Arealplaner er viktigste verktøy.

Hva betyr klimapåslag? viktig å ha forståelse for begrepet - må ha tydelig veiledning for hvordan disse bør utøves i kommunen. Det er kostnader knyttet til bruk av klimapåslag.

Kompetanse -ikke bare kommunene som bør ha kompetanse. Kommunene bruker gjerne konsulenter mye fordi de ikke har kompetanse/ressurser selv.

Usikkerhet - forskerne er gjerne forsiktige i sine anbefalinger. Mens kommunene trenger faste harde tall å bruke i sin virkelighet.

Havnivåstigning - forskjell mellom kommuner. En utfordring at det ikke er en overordnet myndighet for dette tema.

Viktig med politikeropplæring. Politikere har en noe kort tidshorisont. Avhengig av gode temakart for å planlegge godt. Viktig med støtte fra NVE til temakartarbeidet.

Bør benyttes i kunnskapsgrunnlaget i kommuneplanens samfunnsdel og i helhetlig planlegging / ROS.

Hvilken status har anbefalingene i profilene? Primært innen VA, men oppleves ikke som detaljert nok. Hvordan komme fra anbefaling til konkret dimensjonering?

Har ikke nytta klimaprofilene aktivt i kommuneplanprosessen som har vært. Ønsker å bruke klimaprofilene i framtidig prosesser.

Hovedpoeng - unngå å bygge nye tiltak på områder som er utsatt for fare. Må jobbe med å få kunnskap fra fag til saksbehandler. Litt for lite konkret - ikke på kommunenivå. Mange kilder til informasjon om klima.

Dsb bruker den i ROS-arbeid, nytte denne i ROS-metodikk, plan-ROS. Tilpasser til lov og detaljering. ROS-sløyfe (barrierer, sannsynlighet, konsekvens) Klimaendringer blir med gjennom ROS-arbeidet (helhetlig ROS, ROS i kommuneplan) Bruke en konkret hendelse for ROS-arbeid. ROS-analyse på hendelser, klima kommer som en ekstra kompetanse på toppen av de andre tema. ROS-sløyfe for kommuneplaner, kommunedelplaner, områdeplaner og større reguleringsplaner.

Må kunne laste ned og ha denne tilgjengelig. Konkret sak, trenger vi å bruke dataene.

Forskjell på operahus og naust. Viktig å få med levetid.

Mangler tilrettelegging av data og praktisk veiledning - hva betyr endringene konkret for de ulike områdene.

Klimaprofiler brukes ved rullering av kommuneplanen og i ROS-analyser, men ikke i enkelte byggesaker.

Opplever ikke at klimatilpasning har bred forankring i kommunen. Mangler kunnskap og kunnskap er avhengig av personlig interesse.

Også problematisk å jobbe langsiktig i kommunene.

Opplever at utbygger ikke har nok kunnskap. Behov for eksempel på hvordan man bruker det naturvit. kunnskapsgrunnlaget i samfunnsdelen. Ekstra viktig å få klimatilpasning inn i samfunnsdelen fordi denne er mer langsiktig. Kristiansand pekes på som gode her.

Bør det hete noe annet enn Klimaprofil? For vag og upresis / lite intuitiv.

2) Hva slags informasjon mangler...?

Fra gruppediskusjoner:

For fylker med veldig store variasjoner er det viktig at informasjonen i profilene er brutt ned på finere områder innenfor regionene.

Hvordan tilpasser man seg f.eks. overvann - dette kunne også være tatt inn i klimaprofilene. Kanskje er navnet "Klimaprofil" litt uklart mht. hva dette er og hvilket behov det skal dekke?

Anbefalinger / eksempler på hvordan kunnskapen kan anvendes i ROS analysen kunne også vært inkludert.

Klimaprofilen gir ikke detaljert informasjon, dette er etterspurt. Jordbruk, skogbruk og biologisk mangfold er ikke inkludert, ei heller kost/nytte analyser (viktig å vise hva man kan spare) eller landsdekkende kart på om/overvann. For øvrig; veileder for overvann er laget av Norsk Vann, og NVE kommer med nye/oppdaterte retningslinjer. Anbefalinger om at kommunene selv lager kart for om / drenering for ulike områder kunne vært tatt med i klimaprofilene.

Mange gode intensjoner og ordninger som kan legges inn i diverse veiledere og retningslinjer, men så lenge det ikke følges opp med ressurser, stopper det ofte opp i kommunene.

Lokal kompetanse: Kommunene besitter mye kompetanse som kan anvendes inn i arbeidet med å kartlegge; f.eks. lokale flomkart etc. I tillegg må kommunene bruke / utnytte de data de har i mye større grad. Kunnskapsgrunnlaget i kommunene er bra, men hvordan man løfter kunnskapen inn i den videre arbeidet slik at flere kan ta del og man kan jobbe bedre på tvers. Overføringsverdi!! Viktig å lett kunnskapen benytte kunnskapen en har.

Enklere tilgang til kart gjennom SOSI (kartformat alle kommuner er kjent med). GeoDatakatalogen er også et godt verktøy. VIKTIG Kart for klimapåslag inn klimaprofilene er veien å gå!!!! Uansett er det kommunene som fatter vedtaket, og legitimiteten i beslutningsprosessen kan bli bedre jo tryggere man blir på informasjonen i klimaprofilene.

Informasjon om datagrunnlaget. Informasjon om endringer i: -Jordsig -Bresmelting -Permafrost? -Bølgepåvirkning (mange tar kontakt med DSB). -Kysterosjon? -Informasjon etter 2100? F.eks nye permanente oversvømte områder. -Sikrere informasjon om vind. Dette jobber MET (++) med nå.

Bør kunne ringe til noen med kunnskap om plan-og bygningsloven. Bedre kobling mot ROS-analyser. Peke spesifikt mot ROS i klimaprofilen slik at man skjønner bruken. Tanken om at Klimahjelperen og klimaprofilen blir lest sammen, brukes kanskje ikke i praksis? Usikkerhet rundt hva den konkrete konsekvensen av 4 grader varmere er for aktuell kommune

Kommunen kan vurdere om Klimaprofilen skal inn i rådmannens internkontroll etter kommunelova. Det kan stå som et forslag i klimaprofilen.

Når det gjelder overvann er klimaprofilene tynne

Klimatilpassing og naturmangfold Arealbruk, kulturminne, økosystem. Sårbare naturtyper t.d. utbygging av myrområde - tap-tap-tap (fordrøyning, CO2- utslepp, naturmangfold) Biologisk mangfold

Klimaprofilen bør definere egnet bruk. Hva skal klimaprofilen brukes til og hva skal den ikke brukes til. Det mangler en innledning hva kan klimaprofilen brukes til, og vegen videre.

3) I hvilket format ønskes klimainformasjon?

Fra gruppediskusjoner:

Vi ønsker klimaprofilene inn i et kart system. Dette er imidlertid vanskelig. For eksempel 40% overvann - hvordan visualisere dette uten å omfattende kartlegge områdene det gjelder. www.sehavniva.no er et eksempel til etterfølgelse.

Viktig å ha enkle nettsider hvor en raskt finner den klimaprofilen eller den informasjonen relatert til klimaprofilene en søker.

Videre bør klimaprofilene være tema for samlinger, workshops og konferanser. Legge inn klimaprofilene / informasjonen fra dem som en del av retningslinjene inn i bestemmelsene som følger av kommuneplanens arealdel. Hvordan får en ut informasjonen om kommunenes planverk og retningslinjer til andre aktører?

Kunnskap må være arealknyttet. Hvordan koble klimaprofil og areal sammen? (Ok at det er i pdf format).

Profilen trenger en "bruksanvisning". Hva kan den brukes til. Klimapåslag kan legges inn i planbestemmelsene knyttet til om og overvann. Ofte er det eksterne konsulenter som er inne i disse prosessene, ikke kommunene. Hvordan er det med kunnskapsformidling om klimaprofiler til det private (næringsliv, utbyggere med mer)? Overestimering er en utfordring, så når en vurdering gjøres kan være en utfordring. Noen kommuner utnytter kunnskapen om "arealbinding" til nye formål, tettstedsutvikling mm.

Linke profiler mot de relevante kartene som gjelder lokalt. Per i dag mangler kart over påslag som kan brukes direkte. Aktsomhetskart blir for grove. Det gode arbeidet med faresonekartlegging må fortsette. Gir bedre hjelp til å vurdere hensynsoner i arealplanleggingen.

Usikkerhet: hva ønsker kommunene seg? et tall - spenn i tall? Et tall, men det må jo være "worst case scenario som legges til grunn...

Format: nettløsning, app?(spørsv hvem som er målgruppa)

Ønske om lenke til annen veiledning

Ønske om å ha mulighet til å gå inn i bakgrunnsinformasjon

Bør ikke utvides i omfang - ihvertfall ikke hvis det skal være politikere og administrasjonsledelsen. Hovedpoenget skal stå først. Må være pedagogisk.

Må ha et format slik at det dukker opp først i googlesøk.

Burde FM være mer aktiv? Evnt FK?

Klimaprofilene: må gjøres kjent for kommunestyret. F.eks. spørsmål til refleksjon. Alle kommunestyre må ha et felles møte med ungdomsrådet om klimarisiko. Kahoot for å kåre årets klimapolitiker i kommunestyret. Viktig for synliggjøring av ungdomsrådet. Koble Klimaprofilen til sentrale næringer i kommunen.

Kart er bra. Eks. aktsomhetskart. Kart for naturfare. GIS-data, vektorbasert, rasterler Klikkbare deler. Eks. NVE sine nye nettsider med aktsomhetskart etc (navn?) Bruke de nye regionene? Konkluderte med at klimapolens format er ok som den er nå, men at konsekvensene (naturfare) bør tilbys som kart.

4) Støttefunksjon?

Er det behov for en støttefunksjon rundt klimaprofilene?

Notater ved Tom Gundersen, KS

HODE

Ja, for å dele erfaringer på tvers av kommuner og regioner. Bygge kompetanse.

Ja, for å få støtte for bruken av klimaprofilene inn i arbeidet i kommunen.

BORD

Hva ligger i støttefunksjon? Nettbasert? Seminar/nettverk?

Viktig å beholde formatet (8 sider etc.) kort og konsist.

MEN bruk for mer; nettbasert støttefunksjon med lenker og referanser.

Opplæring av politikere - en del av folkevalgtprogrammet? KS nettverk? Kurs fra KSK?

Rullering av planer, da er det større behov for å hente inn kunnskap, da er støttefunksjonen viktig. Video/online kurs/foredrag/webinar. Planstrategi - regjeringen har laget videoer. Sjekk ut dette!!

Abonnementer på nyhetsbrev gir mye input som sorteres og det som er relevant legges ut / spres til avdelingene. Store forskjeller på hvor mye informasjon som kommer fra ulike instanser.

Når skal planstrategiarbeidet være ferdig? Siste kommunestyremøte i 2020.

SE www.klimahjelperen.no

PLENUM

Bred enighet om behovet for støttefunksjoner til klimaprofilene.

Videosnutter / webinarer er nyttig å bruke i denne sammenhengen.

Fylkeskommunen kan ha en støttefunksjon inn i klimaprofilarbeidet.

Utarbeide rammeverk for prosess inn i ROS arbeidet; Veiledere til hvilke spørsmål kommunene må stille inn i arbeidet.

Nettside med hjelpetekst. Viktig med FAQ på disse sidene med lenker til de rette faginstansene, eksempelvis MET, NVE, DSB etc. Regjeringen.no / plan og bygningsloven har dette. Godt eksempel...

Klimaprofilene må promottes mer til kommunene.

Chat funksjon ble foreslått. Mange jobber med en sak og trenger svar fort. Dette behovet kan en slik funksjon dekkes.

Erfaringsdeling har stor nytte, spesielt i kombinasjon med opplysning / opplæring.

Vedlegg 1: Fra Hordaland FK

Fra Hordaland FK ved Lene Omdahl

Bruk av klimaprofilene i Hordaland fylkeskommune:

Viktig del av kunnskapsgrunnlaget i ny planstrategi (ref. rapportane «Statistikk og utviklingstrekk», «Utfordringar for fylket og regionane» - overordna nivå»). Klimaprofilene har vært del av kunnskapsgrunnlaget i fase 1 av denne prosessen, hvor det blant annet er gjennomført fem regionale dialogmøter i det nye fylket. Her har politikerne møtt regionråd, kommuner, lag og foreninger. Denne delen av prosessen har ledet fram til formuleringen av utfordringer for det nye fylket, der klimaomstilling er av de viktigste hovedutfordringene.

Klimaprofilene har fungert som en viktig, felles kilde til å forstå konsekvensene av klimaendringene i vår region. Viktig i kommunikasjon og dialog med ulike aktører (politikere, kommuner, næringsliv, innbyggere..)

Klimaservicesenteret er en kilde det er tillit til

Brukt som kunnskapsgrunnlag inn i høringsuttalelser til kommunale planer, men kan ofte være vanskelig å rådgi på detaljnivå (hva slags klimapåslag skal brukes etc.)

Vil mest sannsynlig bli brukt enda mer aktivt inn i arbeidet med ny klimaomstillingsplan for Vestland fylke. Det blir da viktig å bruke klimaprofilene for H og S fj til å vurdere hva det er behov for å kartlegge ytterligere (da er vi inne på de geografiske variasjonene innenfor fylkesgrensen, lokal kunnskap og vurdering av reell risiko)

Klimaprofilene har vært utgangspunkt for F&U-prosjekt for nedskalering av klimadata (de regionale profilene blir ansett som for generelle for bruk i kommunenes planarbeid)

Klimaprofilene har vært et tema drøftet i nettverk, som Klimathon 2019. Her ble SPR'en (klima) brukt som utgangspunkt. Blant annet at: (fra gruppeoppgave) *retningslinjene slår fast at når konsekvenser av klimaendringer skal vurderes, skal klimaframskrivninger legges til grunn, og de fylkesvise klimaprofilene trekkes frem som en viktig del av kunnskapsgrunnlaget. Men er dette kunnskapsgrunnlaget dekkende nok på lokal skala?*

Hvilken detaljgrad er nødvendig, og diskuter om det er kommunene som er best plassert til å gjøre disse kartleggingene selv.

Hvordan blir tematikken natur, landbruk og kulturminner omtalt i de fylkesvise klimaprofilene? Diskuter hva som mangler i klimaprofilene, og kom med forslag på hva og hvordan denne tematikken kan innlemmes. Gjennom dette kan gruppen utarbeide konkrete innspill til endringsforslag for klimaprofilene for temaene natur, landbruk og kulturminner.

(Evalueringen og analysen av løsningene fra Klimathon 2019 er ikke klar enda)

Klimapåslag: behov for mer kunnskap om hvordan vurdere disse? (*minst* 20% eller *minst* 40% påslag – hvordan støtte vurderinger rundt valg av riktig nivå og håndtere usikkerhet)

Oppsummert:

Klimaprofilene har hatt en bevisstgjørende effekt og gir et grunnlag for et felles utfordringsbilde

Opplevs som ikke tilstrekkelig som beslutningsgrunnlag. Fra forskningen pekes det på et behov for mer «oversettingsarbeid» mellom naturvitenskapelig klimakunnskap og konsekvensene av klimaendringene på natur og samfunn, til planleggeres språk og politikkutforming

Kart er et viktig og kjent «språk» i forvaltningen og bør følges videre som ett av flere visualiserings-verktøy for å bidra til lokal klimatilpassing. Samtidig må ny kunnskap også fortolkes inn i den lokale konteksten. Forskningen peker på godt flernivåsamspill som avgjørende for «kunnskapsoversettelse», og hvordan vi kan rigge oss best mulig regionalt for å møte denne utfordringen er noe vi er opptatt av.

Vedlegg 2: Plenumsnotater fra hele dagen

Til slutt: Hva har vi hørt?

Ved Tom Gundersen, KS

Miljødirektoratet:

Vi har snakket om mange tema, dermed ikke bare innspill til klimaprofilene. Mange av innspillene vil bli vurdert inn mot

www.klimatilpasning.no

Hva er lokal kunnskap? Hvordan jobber vi med det?

Gode eksempler på bruk av klimaprofiler?

FAQ / Løsning må utvikles.

Ellers, hvordan engasjerer vi politikerne? Hvordan bygger vi deres kompetanse / kunnskap?

Kan KS ta dette inn i Folkevalgtprogrammet.

Forslag om å trekke ungdomsrådene mer inn i klimaarbeidet, dette for å utfordre kommunestyret på en bedre måte.

Forankring er viktig - ledelsen i kommunene på både politisk og administrativ side må bli kjent med klimaprofilene.

DSB:

Lærerikt og nyttig å diskutere direkte med kommunene, ekspertene....

Gjennomgående tema: Informasjon og at denne er spredt. MEN kunnskapsbankprosjektet til DSB er et godt forsøk på å samle informasjonene.

For DSB; tar med tilbake at Fylkesmennes rolle og funksjon er ulike og at dette må forbedres.

Forvirring om de ulike ROS variantene, her finnes det et webinar vi kan distribuere.

Å møtes på denne måten er viktig og nyttig, bra at KS tar slike initiativ.

Politikeropplæring - viktig!!! KS har en viktig rolle her.

Store ulikheter i ressurser og i utfordringer kommunene imellom, MEN de samme kravene stilles...

Nå skal kommunene igang med nye planstrategier - dette arbeidet er i gang, og dermed kommer kanskje DSB sin bestilling til fylkesmennes for 2020 for eks. beredskap, allerede for sent i gang?

KSS:

Vi trenger en større revisjon av klimaprofilene en opprinnelig antatt. BRA!!

En lengre tekst om overvann - her har det skjedd mye bare det siste året (NVE har fått ansvaret).

Til spm 1:

Visjon om at de som trenger informasjon om dette MÅ ha en utskrift av klimaprofiler på pulten sin.

Til spm 2:

Mer om overvann, som sagt.

Hva skal klimapåslaget legges på?

Viktig med en rund om klart språk

Opplæring av ungdomsrådet, ideen er god.

Til spm 3:

Hva er formålet med informasjonene? Her er det behov for "skreddersøm".

Jobber for å plassere kart for klimapåslag.

Søkt om forskningsprosjekt innad i NVE om dette

Viktig å sende ut informasjon om oppdatering av klimaprofilene, pr. e-post.

KS:

Viktig å møtes på tvers av forvaltningsnivåene.

Det er tidkrevende, men output'en er veldig bra.

Vi er alle i samme båt, SS Norge - dermed er det viktig å skape en felles forståelse.

Veldig mange og veldig ulike kompetanse som jobber med klimaspørsmål i kommunene.

Det er viktig å jobbe med flere forebyggende tiltak i Norge, dette er viktig i KS konsultasjoner med regjeringen (tre ganger bare i år). Ikke noe gjennomslag, dessverre. Det må komme tildelinger som virkelig monner fra regjeringens side.

Arbeidet med klimaprofiler trenger litt mer retning enn det har pr. i dag.

De regionale rollen er viktig inn i arbeidet med klima og miljø:

Dette er viktig å få med i KS neste 4 årsplan. Fylkeskommunene er viktige arenaer for å nå alle kommuner i dette arbeidet.

KSS om veien videre:

Ny klimarapport kommer og KSS har laget en tidslinje: Viktig her er nye klimafremskrivninger for Norge.

I dette arbeidet er forskningsstøtte viktig; Workshop med søknader til NFR tidlig neste år.

Her er de interessert i innspill fra kommuner, KS etc. med innspill til viktige forskningsspørsmål.

I forbindelse med arbeidet frem mot 2024 er det laget ny strategi: Hovedmålsetting: KSS skal være den foretrukne part for forskningsbasert kunnskap om klimatilpasning i Norge.

Jobber med IT struktur for hydrologi og klimadata. - Kunnskap herfra direkte in i brukersystemer i kommunene. Alltid oppdatert kunnskap.

Kontakt anita.dyrrdal@met.no

Notater fra dagen

ved Irene Brox Nilsen, NVE

Hva klimaprofilene er tenkt å være:

Klimaprofilene er en rapport om samfunnssikkerhet. De dekker ikke naturdimensjonen eller påvirkning på biologisk mangfold. Man kunne tenke seg en Klimaprofil om natur miljø og landbruk, men det må bli i en annen rapport.

Klimaprofilen er ikke tiltenkt å inneholde:

- Landbruk
- Perioden etter 2100
- Kost-nytteanalyser
- Regionsvis inndeling på tvers av fylker

Utfordringer og hindringer mot at klimaprofilene blir brukt:

Flere av kommunene rapporterte at de ikke bruker Klimaprofilene aktivt. En kommune har nettopp rullert kommuneplanen. Arbeidet starta i 2013, lenge før Klimaprofilen ble ferdig, og nå når kommuneplan vedtatt, har den ikke tatt hensyn til Klimaprofilen.

Det er større behov for å hente inn kunnskap når kommuneplanene skal rulleres, og da er Klimaprofilen fin.

Man finner ikke nødvendigvis det man forventer, fordi denne Klimaprofilen gjelder regionalt overordna nivå. Hvis en sak krever detaljert kunnskap på lokalt nivå for å oppfylle kommunens arbeid, må man hente inn mer lokal informasjon enn Klimaprofilene gir.

De kommuneansatte forventes å kunne veldig mye forskjellig.

ROS

Klimaprofilen kan brukes i ROS, både overordna ROS og enkelt steder. Såkalt plan-ROS eller areal-ROS.

DSB savner at denne kunnskapen brukes i ROS analyser. Referert til eksempler på hvordan man kan ta den i bruk.

DSB har brukt den til å utvikle sitt ROS-arbeid. Det finnes et krisescenario kalt "Regnflom i by", eksempel fra Drammen. Bruk dette, det er et fint eksempel. <https://www.dsb.no/rapporter-og-evalueringer/risikoanalyse-av-regnflom-i-by/>

Hva med å ta inn ROS-terminologi i Klimaprofilene?
Kunne vi for eksempel bruke sløyfe-tankegangen beskrevet i figur 2 her: https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/rapporter/delrapport-regnflom_2016.pdf

Det er viktig å nå ut med informasjonen (Én infokanal?)

Det må være ulike informasjonskanaler for å dele data i offentlig sektor. Men vi ser at den informasjonen ikke alltid når ut til de riktige mottakere.

Fylkeskommunen har et generelt veiledningsansvar. Bør de kurses for å videreføre kunnskapen til kommuner?

Det gjøres forsøk på å samle informasjon på ett sted: Kunnskapsbanken til DSB. Denne skal lanseres i 2020.

Det KSS imidlertid kan gjøre er å legge inn referanser til hendelsesdatabaser i Klimaprofilen. Det kan være Kunnskapsbanken eller det kan være flomhendelser.no.

Kommuner henter kartlag direkte fra NVE. Andre datakilder er sentral FKB, hos Kartverket og Geodatakatalogen.

Så lenge KSS leverer gode naturfarekart for dagens klima, kan kommunene bruke Klimaprofilen til å vurdere om og hvordan dette øker.

Klimaprofiler og KSS må gjøres mer kjent F.eks ved kommunestyremøter? Kommuner ønsker seg e-post fra sine trusted leverandør. Der kan KS hjelpe til. I tillegg må vi bruke fb-gruppe., og lage korte videosnutter, online kurs, webinar, og streaming av foredrag for bedre erfaringsutveksling. Ungdomsråd i kommuner kan utfordre kommunestyret med klimaspørsmålet / kunnskap. Jobbe mot disse?

Mange kjenner heller ikke til Miljødirektoratets klimatilpasning.no

Konkrete forbedringsforslag til klimaprofilene

Mer om overvann. Samle kart over dreneringsnett og overvannsplaner.

Noen eksempler på eksisterende overvannstiltak. Det burde i alle fall stå at man bør kartlegge kritiske punkt å finne flomveier/ kartlegge hvor vannet renner ved kraftige regnskyll. Fylkesmannen i Innlandet har lansert flomveikart for hele Innlandet (<https://www.innlandsgis.no/portal.html>). Slike initiativ er utviklet av ildsjeler, det er ikke utviklet for hele landet.

Si noe om prosessen fra globale framskrivinger til klimaprofiler. Enkeltstudier med ny informasjon skal ikke brukes. Dette bør komme tydeligere fram.

Legg inn usikkerhet som ett tall med spredning i parentes.

Navnet "Klimaprofil" reflekterer ikke at dette er nasjonale anbefalinger. Hva med å få med "nasjonale anbefalinger for forventede klimaendringer" el.l. i undertittelen?

Bedre forklaring av klimapåslag. Hva skal man legge påslaget på? Gjør det mest mulig konkret. Er det andre ting innbakt i dette 40% tallet en observert økning? Er det også usikkerhet? Man må linke det til hvordan det beregnes for at kommunene skal forstå det. Gi gjerne eksempler.

Konkrete hendelser i kommunen bør tas med inn.

Viktig med tydelig språk. Språkrådet og Miljødir har laget en klimaordliste. Klimaprofilene bør kanskje bruke mer ROS-språk?

Man kan vurdere politikeropplæring etter hvert valg men de kommer ikke til å prioritere KTP, de kommer først til å prioritere viktige saker. KTP blir ikke med i den første runden med folkevalgtopplæring.

Utstyre ungdomsrådet med noen verktøy fra klimaprofil. Hvis de har nok informasjon så de forstår hvor kan du legge Press på politikerne.

Forbedre innledningen i klimaprofilene:
Man bør sette Klimaprofilen inn i en ramme.

Støttefunksjoner:

Ønske om en FAQ (frequently asked questions) hvor vi svarer med et vanntett svar. Det ble diskutert muligheten for å ringe/chatte med KSS, men også med de som har bred kunnskap om plan og bygningsloven.